

СУСРЕТ СА ВАЈАРОМ ЈОВАНОМ КРАТОХВИЛОМ

СПОКОЈСТВО БЕЗИМЕНОГ

„Свака скулптура своје време казује, она је документ стварности и уметниковах осећања.“ У атељеу Јована Кратохвила, међу скулптурама које су се „преселиле“ у Ликовну галерију Дома ЈНА, ова мисао изречена у једном даху зрачи лепотом искреног.

Скулптуру ствара игра облика, даје јој лепоту, мир и спокојство, објашњава једноставним и топлим речима познати вајар, који је тек припремајући своју осму са-

мосталну изложбу у Дому ЈНА, открио да ова година обележава и тридесет година његовог рада.

Па ипак, у том миру којим одише скулптура Јована Кратохвила има много озбиљности и трагике, запретаних у годинама рата у младост ратне генерације којој и Кратохвил припада. Тако се одјеци ратних година могу наслутити у форми, односу или ритму скулптура а нарочито у споменицима које Кратохвил ради.

— Споменичка скулптура треба да живи у простору, да дише, не сме да буде ограничена њиме. Зато сам изузетно задовољан што моји споменици палим борцима на Мајевици, жртвама фашизма у Земуну, погинулим Југословенима у Сансеполкру у Италији и споменик совјетским ветеранима погинулим у авионском удесу код Авале, прате својом формом средину у којој се налазе, прича Кратохвил.

Драгоцене искуство уметника даје једноставност изразу а задржава онај флуид и струјање животне истине који могу настати једино из интуитивног доживљаја свете.

— Разум је само контрола, с времена на време, онога што је већ учињено, а интуиција води сваког уметника ка правом циљу. Слично човеку у магли, он лута све док неким привидом случајности, ван разумског хтења, не успе да осети прави израз, објашњава Кратохвил.

Скулптуре Јована Кратохвила немају имена. Оне које имају, само су условно назване. Јер, према речима вајара, уметникова идеја може се само скулптуром изразити. Именом не.

А. Протић